

Поліщук Клим Лаврентійович

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

З зміни у цій версії очікують на перевірку. Стабільну версію було перевірено 8 жовтня 2022.

Клім Лавре́нтійович (Лаврінович, Лавринович) **Поліщу́к** (*25 листопада 1891, Краснопі́ль, Житомирський повіт, Волинська губернія, Російська імперія — † 3 листопада 1937, Сандармох, РРФСР, СРСР) — український письменник, публіцист, автор історичних романів доби розстріляного відродження. Дослідник культури народу комі.

Зміст
Життєпис
Вшанування пам'яті
Літературні погляди
Твори
 Романи
Видання
Примітки
Література

Життєпис

Народився 25 листопада 1891 року в містечку Краснопі́ль Житомирського повіту Волинської губернії, тепер Чуднівський район, Житомирської області, Україна. Навчався в Петербурзі, в 1912 повернувся в Житомир, де в серпні 1914 заарештований за «мазепинську» діяльність і висланий за межі України.

1920 Клим Поліщук емігрував до Польщі, де у Львові познайомився зі своєю майбутньою дружиною — письменницею Галиною Орлівною. Львівський період був дуже плідним для письменника. Він видає альманахи, організовує журнали, публікує свої вірші, оповідання, повість «Світ червоний», романи «Гуляйпільський батько» і «Отаман Зелений».

Поліщук Клим Лаврентійович

Народився	25 листопада 1891 Краснопі́ль, Житомирський повіт, Волинська губернія, Російська імперія
Помер	3 листопада 1937 (45 років) Сандармох, Повенецьке міське поселення^d, Медвеж'єгорський район^d, Карельська АРСР, РРФСР, СРСР
Поховання	Сандармох
Країна	 УНР Українська Держава СРСР
Діяльність	письменник , поет , журналіст , прозаїк , публіцист
Знання мов	українська

Роботи (https://uk.wikisource.org/wiki/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80:%D0%9A%D0%BB%D0%B8%D0%BC_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%89%D1%83%D0%BA?uselang=uk)
у Вікіджерелах

Медіафайли у Вікісховищі

У 1924 році Клим Поліщук із дружиною повернувся в УСРР, яка на той час уже перебувала у складі СРСР. Письменник працював у державному видавництві, друкувався в періодиці. Арештований 4 листопада 1929 року, а в січні 1930-го^[1] рішенням Колегії ОГПУ СРСР дістав покарання за ст. 58-10-13 КК РСФСР — 10 років ув'язнення в таборах (того ж 1930 року заарештована й вислана до Казахстану Галина Мневська).

Клим Поліщук зі своєю дружиною Галиною Мневською (Галиною Орлівною) та донькою Лесею.

Відбував покарання в концтаборі Карлаг (4 роки) і на Соловецьких островах. Постановою окремої трійки Управління НКВД СРСР по Ленінградській області від 9 жовтня 1937 року дістав найвищу кару (розстріл). Разом з великою групою діячів культури (Микола Зеров, Григорій Епік, Марко Вороний та інші) 3 листопада 1937 року розстріляний у лісовому карельському урочищі Сандармох під містом Медвеж'єгорськ (з 27 жовтня по 4 листопада 1937 року там були розстріляні 1111 в'язнів Соловецького табору особливого призначення). Зараз у тому лісі меморіальне кладовище. Хрести скорботи. Дерев'яна капличка. І пам'ятник — гранітна брила з написом: «Люди, не вбивайте один одного».

Реабілітований прокуратурою Харківської області 14 квітня 1992 року.

Проклятого віку музична струна,
Далека і близька чудова мана,
Сміється промінням жадобних очей,
Палає горінням кривавих ночей, —
Про неї легенди снує сатана...
Не знав я ніколи імення її,
Та з нею єднались жадання мої.
Без неї про щастя я мріять не смів,
А з нею вмирає натхненний мій спів,
Як гинуть під стужу в гаях солов'ї.
Самотній блукаю на чорній стерні,
В стерні догоряють забуті вогні, —
Вона ж, як проклятого віку мана,
Моїми слідами слідкує подна
І знає про неї один сатана...

Вшанування пам'яті

19 лютого 2016 року одна з перейменованих вулиць Житомира названа ім'ям Кліма Поліщука^[2].

Літературні погляди

Критика відносить творчість Поліщука до символізму та готичного письма.

На засланні і в концтаборах активно цікавився російською літературою, проте йому належать слова:

Твори

- Звуколірність (<https://archive.org/details/zvukolirnistpoez00poliuoft>): Поезії. — Станіславів; Коломия: Бистриця, 1921.
- Скарби віків (<https://archive.org/details/skarbyvikivukra00poliuoft>): Українські лег'енди. — Львів: Русалка, 1921.
- Золоті зернятка: Оповідання для дітей. — Львів: Русалка, 1921.
- Воєнко (<https://archive.org/details/voienkoizzapysno00poliuoft>): Із записної книжки. — Львів: Русалка, 1921.
- Розпята душа (http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Rospjata_dusha/) [Архівовано (https://web.archive.org/web/20150713125444/http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Rospjata_dusha/) 13 липня 2015 у Wayback Machine.]: Оповідання з латиського життя. — Львів: Русалка, 1921.
- Веселе в сумному (http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Vesele_v_sumnomu_Satyr_ychno-humorystychna_zbirka/) [Архівовано (https://web.archive.org/web/20200221194055/http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Vesele_v_sumnomu_Satyr_ychno-humorystychna_zbirka/) 21 лютого 2020 у Wayback Machine.]: Сатирично-гумористична збірка. — Львів: Русалка, 1921.
- Жменя землі (<https://archive.org/details/zhmeniazemlihalo00poliuoft>): Галицькі лег'енди. — Львів: Русалка, 1921.
- Далекі зорі. — Львів: Русалка, 1921.
- Червоне марево (<https://archive.org/details/chervonemarevona00poliuoft>): Нариси і оповідання з часів революції. — Львів: Русалка, 1921.
- Ангельський лист (http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Anhelskyi_lyst/) [Архівовано (https://web.archive.org/web/20150713124302/http://chtyvo.org.ua/authors/Polischuk_Klym/Anhelskyi_lyst/) 13 липня 2015 у Wayback Machine.]: Оповідання. — Львів: Русалка, 1923.
- Поліщук К. Гад Звіринецький : драм. легенда в 4 картинах / Клим Поліщук. — Львів : Русалка, 1925. — 16 с. — (Народний театр ; ч. 1). (<http://elib.nplu.org/object.html?id=8578>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20170522103220/http://elib.nplu.org/object.html?id=8578>) 22 травня 2017 у Wayback Machine.]

Романи

- Гуляйпільський батько.
- Отаман Зелений: Сучасний роман. — Львів: Русалка, 1923.
- Поліщук К. Гуляйпільський "батько" : роман в 2-х ч. Ч. 1 : Бентежний дух / Клим Поліщук. — Коломия : Накладом Вид-ва "ОКА" в Коломії, 1925. — 164 с. (<http://elib.nplu.org/object.html?id=7993>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20170522102850/http://elib.nplu.org/object.html?id=7993>) 22 травня 2017 у Wayback Machine.]
- Поліщук К. Гуляйпільський "батько" : роман у 2-х ч. Ч. 2 : Свавільна сила / Клим Поліщук. — Коломия : Накладом вид-ва "Ока" в Коломії, 1925. — 163 с. (<http://elib.nplu.org/object.html?id=7992>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20170522103939/http://elib.nplu.org/object.html?id=7992>) 22 травня 2017 у Wayback Machine.]

Видання

Поліщук Клим. Вибрані твори / Упор. В. Шевчука; передм. С. Яковенка. — Київ: Смолоскип, 2008. — 704 с. — ISBN 978-966-8499-68-5.

- Струг А. Підземні люди : оповідання / Андрій Струг ; пер. і передм. Кліма Поліщук. — Київ : Держ. вид-во України, 1928. — 336 с. (<http://elib.nplu.org/object.html?id=7994>)

Примітки

1. *Шевченко С. В. Соловецький реквієм*. — К. : Експрес-Поліграф, 2013. — С. 279
2. *Сухомлин підписав розпорядження про перейменування вулиць у Житомирі* (<http://zt-ra da.gov.ua/news/p5840%7CСергій>)^[недоступне посилання з квітня 2019]

Література

- *Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович*. — Париж — Нью-Йорк : Молоде життя, 1955—1995. — Т. 6. — С. 2193—2194.
- *Клим Лаврінович Поліщук (1891-1937) // Письменники Житомирщини / авт.-упоряд.: М. Пасічник, П. Білоус, Л. Монастирецький*. — Житомир : Пасічник М. П., 2010. — Кн. 1. — С. 127—128.
- *Клим Поліщук // Соловецький етап : антологія / уклад. Ю. Винничук*. — Харків : Фоліо, 2018. — С. 257—258. — (Великий науковий проект).
- *Костиця Б. М. Міфологізм у символістській прозі Кліма Поліщука // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. Випуск 18*. — К.: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2010. — 238 с.
- *Костиця Б. М. Трагічний голос Кліма Поліщука // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. — 2010. — № 5. — С. 108—116.
- *Костиця Б. М. Національна проблематика у прозі Кліма Поліщука // Михайло Старицький як творча особистість*. — Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2010. — 388 с.
- *Костиця Б. М. Перша світова війна та національна революція 1917—1921 рр. у символістській прозі Кліма Поліщука // Бахмутський шлях*. — 2010. — № 1/2. — С. 137—140.
- *Костиця Б. М. Лірик і майстер великих жанрів // День*. — 2011. — № 165—166 (16 вересня).
- *Костиця Б. М. Тернисті шляхи Кліма Поліщука // Літературна Україна*. — 2011. — № 38 (6 жовтня). — С. 15.
- *Костиця Б. М. Містичні та есхатологічні мотиви в символістській ліриці Кліма Поліщука // Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки»*. — 2012. — № 38 (251). — С. 40—48.
- *Костиця Б. М. Філософська та етична проблематика в символістській прозі Кліма Поліщука // Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки»*. — 2013. — № 25 (278). — С. 58—64.
- *Костиця Б. М. Тернисті шляхи Кліма Поліщука // Біографії / Упоряд. Сергій Козак, Ганна Протасова*. — К.: Літ. Україна, 2013. — С. 125—130. — (Книжкова «Літературна Україна»).
- *Костиця Б. М. Духовні пошуки та емоційний світ людини у символістській ліриці Кліма Поліщука // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. Випуск 19*. — К.: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2014. — С. 65—71.
- *Костиця Б. М. Емоційна сфера в символістській прозі Кліма Поліщука // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. Випуск 22*. — К.: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2015. — С. 71—75.

- Костиця Б. М. Проблематика і поетика символістської прози Кліма Поліщука // Слов'янознавство і нові напрями та парадигми соціогуманітарних досліджень: матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 24 травня 2017 р.). — К.: Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2017. — С. 100–103.
- Костиця Б. М. Символістські тенденції у творах Кліма Поліщука про Першу світову війну та Українську революцію 1917-1921 рр. // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (Слов'янські обрії). - 2019. - Вип. 54. - С. 87-100.
- Мокрицький Г. Поліщук Клим Лаврентійович / Г. Мокрицький, Р. Кондратюк // Європейська Житомирщина : український вимір. Національно-визвольні змагання українців : постаті, події, міста та села : історико-краєзнавчий та біографічний словник 555 статей-гасел / Г. Мокрицький, Р. Кондратюк. — Житомир : Волинь, 2017. — С. 114–115.
- Остання адреса: Розстріли соловецьких в'язнів з України у 1937–1938 роках: В 2 т. — 2-е вид., доопрац. і доп. — К.: Сфера, 2003.
- За золотoverхий Київ. — Львів : 3 друк. Старопіг. ін-ту у Львові, 1922. — 32 с. (<http://elib.nliu.org.ua/object.html?id=10906>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20201022115441/https://elib.nliu.org.ua/object.html?id=10906>) 22 жовтня 2020 у Wayback Machine.]
- Шевчук А. «Житомирське гроно» поетів/ А. Шевчук // Світло спілкування. — 2015. — №18. — С. 25–31.
- Шевчук А. Клим Лаврінович Поліщук. Від Краснопільського порога до Соловків / А.Шевчук // Світло спілкування. — 2019. — №26. — С. 16–20.
- Поліщук Клим Лаврінович (<https://archive.org/details/shevch05/page/n244/mode/1up?view=theater>) // Шевченківська енциклопедія: — Т. 5: Пе—С : у 6 т. / Гол. ред. М. Г. Жулинський. — Київ : Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2015. — С. 244.
- Поліщук Клим Лаврентійович // Українська музична енциклопедія. — Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України, 2018. — Том 5: ПАВАНА — «РОЛИКАРП» (<http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/dovidkovi/2018/ume5.pdf>). — С. 318
- Поліщук Клим // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. — Буенос-Айрес, 1963. — Т. 6, кн. XI : Літери Пере — По (http://encyclopedia.kiev.ua/vydaniya/files/use/second_book/part6.pdf). — С. 1422. — 1000 екз.
- Клим Поліщук. З тих, хто повернувся, щоб померти. Ігор Качуровський. Радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/24500353.html>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20121125041947/http://www.radiosvoboda.org/content/article/24500353.html>) 25 листопада 2012 у Wayback Machine.]
- Polishchuk, Klym (<http://www.archive.org/search.php?query=creator%3A%22Polishchuk%2C+Klym%22>) — книги К. Поліщука в Інтернет-архіві
- Олег Коцарев: Фатальна помилка Кліма Поліщука (<http://litakcent.com/2009/09/17/fatalna-pomylka-klyma-polischuka.html>)^[недоступне посилання з червня 2019]
- Олег Коцарев: Скепсис і готика Кліма Поліщука (<http://vsiknygy.net.ua/review/1035/>)
- Клим Лаврентьевич Полищук (http://wikilivres.ru/Клим_Лаврентьевич_Полищук) [Архівовано (https://web.archive.org/web/20160328054836/http://wikilivres.ru/Клим_Лаврентьевич_Полищук) 28 березня 2016 у Wayback Machine.] — твори російською мовою
- Поліщук Клим в Електронній бібліотеці "Культура України" (<http://elib.nplu.org/collection.html?id=266>)
- За золотoverхий Київ. — Львів : 3 друк. Старопіг. ін-ту у Львові, 1922. — 32 с. (<http://elib.nliu.org.ua/object.html?id=10906>) [Архівовано (<https://web.archive.org/web/20201022115441/https://elib.nliu.org.ua/object.html?id=10906>) 22 жовтня 2020 у Wayback Machine.]

Література та бібліографія**Нормативний контроль**

Open Library (<https://openlibrary.org/works/OL425453A>)

GND: [140818065](http://d-nb.info/gnd/140818065) (<http://d-nb.info/gnd/140818065>) ·

GKG: [/g/1hb_d6tg1](https://www.google.com/search?kgmid=/g/1hb_d6tg1) (https://www.google.com/search?kgmid=/g/1hb_d6tg1) ·

ISNI: [0000 0000 8001 9131](http://isni-url.oclc.nl/isni/0000000080019131) (<http://isni-url.oclc.nl/isni/0000000080019131>) ·

LCCN: [n97037940](http://id.loc.gov/authorities/n97037940) (<http://id.loc.gov/authorities/n97037940>) ·

MAK: [9810609484805606](http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1&NU=1&IM=4&WI=9810609484805606) (<http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1&NU=1&IM=4&WI=9810609484805606>) ·

NKC: [js2010581645](http://aut.nkp.cz/js2010581645) (<http://aut.nkp.cz/js2010581645>) ·

NLP: [A28126270](http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1&NU=1&IM=5&WI=A28126270) (<http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1&NU=1&IM=5&WI=A28126270>) ·

NUKAT: [n2014095278](http://viaf.org/processed/NUKAT%7Cn2014095278) (<http://viaf.org/processed/NUKAT%7Cn2014095278>) ·

SUDOC: [165572981](http://www.idref.fr/165572981) (<http://www.idref.fr/165572981>) ·

VIAF: [70673624](http://viaf.org/viaf/70673624) (<http://viaf.org/viaf/70673624>) ·

WorldCat: [lccn-n97037940](https://www.worldcat.org/identities/lccn-n97037940) (<https://www.worldcat.org/identities/lccn-n97037940>)

Отримано з https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Поліщук_Клим_Лаврентійович&oldid=39226227

Цю сторінку востаннє відредаговано о 08:33, 14 квітня 2023.

Текст доступний на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike; також можуть діяти додаткові умови. Детальніше див. Умови використання.